

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja asetäitja 12.11.2021
käsuga nr 2927K

Kaitseväe Akadeemia

**RESERVOHVITSERI KURSUSE
ÕPPEKAVA**

Tartu 2021

Muudatused õppekavas

Jrk nr	Muudatuse sisu	Muudatusaeg	Muudatuse algataja

Õppekava koostaja:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Kpt Taavi Moor	KVA	JvKo grupi lektor

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertarvamuse:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Kol-ltn Tarmo Kundla	KVA	TÕT ülem
Pr Ülle Säälük	KVA	Pedagoogika lektor-suunajuht
Mjr Marko Pungar	KVA	JvR grupi ülem
Kpt Timo Leppik	KVA	JvKo grupi õpetaja
Kpt Virgo Vutt	KVA	JvKo grupi õpetaja
Ltn Jaanus Otsing	KVA	JvR grupi õpetaja
V-vbl Anti Rahkema	KVA	JvKo grupi instruktork
Mjr Aivar Pilv	TVJ	Logistikakooli arendusjaoskonna ülem
Kpt Priit Värno	1JVBr	Luurekompanii ülem
Kpt Andre Adamson	1JVBr	STVP S3 ülem
Kpt Peeter Päär	1JVBr	ÕTP ülema asetäitja
Kpt Harri-Mait Kreitsman	1JVBr	PiP S3 ülema ülesannetes

Eessõna reservohvitseri kursuse õppekavale 2022

Reservohvitseri kursuse (ROK) õppekava 2022 aluseks on võetud 2020. aastal Kaitseväge Akadeemias (KVA) koostatud ja ülema poolt kinnitatud RRÜK pilootkursuse õppekava¹.

Lisaks on õppekava muutmisel võetud arvesse:

1. jalaväge inspektuuri poolt loodud „Rühmaülema ametikoha alusnõuded“²;
2. 2020. aastal RRÜK pilootkursuse läbiviimisel tehtud tähelepanekuid kursuse järgest tagasisidest;
3. nooremallohvitseride baaskursuse 2020 õppekava³;
4. struktuuriüksustelt saadud tagasisidet õppekava 2020 esmasele projektile;
5. KVPS J7 suuniseid;
6. KVA rakenduskõrgharidusõppe õppekava „Sõjaväeline juhtimine maaväes“⁴;
7. sõjaväelise juhtide arendusprogrammi 2018–2022 (E-002) raames kogutud tagasisidet;
8. RRÜK-65 läbiviimise järel kogutud tagasisidet väeosade allüksuste ülematelt ning erialakoolide ülematelt.

Õppekavale on lisatud KVA poolt läbiviidava baasmooduli ja jalaväge spetsialiseerumismooduli ainekavad.

Kooskõlastaja:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Kol Vahur Karus	KVA	KVA ülem
Kol Mati Tikerpuu	KVPS	J7 ülem

¹ KVA ülema 30.10.2020 kk nr 128 „[Reservrühmaülema pilootkursuse õppekava kinnitamine](#)“

² KVPS J3 jalavägeinspektor (14.08.2018 J3-3.1-1.3/18/32089) „Rühmaülema ametikoha nõuded“

³ KVJ 17.08.2020 kk nr 185 17.08.2020 „[Nooremallohvitseride baaskursus \(NABK\)](#)“

⁴ KVA nõukogu 30.03.2021 otsus „[Rakenduskõrgharidusõppe õppekava „Sõjaväeline juhtimine maaväes](#)“

1. Sihtgrupp

Kaitseväe ja Kaitseliidu⁵ rühmataseme reservohvitseri kohale planeeritud reservväelased.

Valiku tingimused:

- Eesti Vabariigi kodakondsus;
- keskharidus;
- kaitseväes läbitud nooremallohvitseride kursus või sama taseme väljaõpe Kaitseliidus.

Õppekava eesmärk on valmistada ette rühmataseme reservohvitseri Kaitseväele ja Kaitseliidule sõjaaja ametikohtadel teenimiseks. Õppekava lähtub reservrühma ülema töökeskkonnast ja funktsioonidest, võimaldades lõpetajal täita rühmataseme juhi ülesandeid.

2. Väljaõppe eesmärk:

2.1 Ülesande sõnastus:

Reservohvitser juhib vastavalt oma erialale rühma kaitsvates, pealetungivates ja kaasnevates tegevustes.

2.2 Tingimused:

2.2.1 Abivahendid:

- kõrgema ülema käsk (kompanii- või patareiuülema käsk);
- isikkoosseisu ja põhivarustuse elemendid (taktikalised transpordivahendid, meeskonnarelvad ja sidevahendid);
- sõltuvalt spetsialiseerumisest ettenähtud juhtimisvahendid ja relvasüsteemid.

2.2.2 Piirangud:

- juhib instruktori järelevalve all⁶.

2.2.3 Keskkond:

- tavapärane Eesti maastik, kaasa arvatud asustatud alad;
- sõltumata aastaajast ja valgustingimustest.

2.3 Standardid:

- mõistab juhi rolli ja vastutust;
- mõistab reservohvitseri rolli Eesti sõjalise riigikaitse ülesehituses pataljoni raamistikus;
- rakendab eneseanalüüsi enesearengu toetamiseks;
- mõistab lahingutegevuse aluseid ja taktikalisi tegevusi rühma tasemel;
- mõistab rühma suuruse üksuse juhtimise toiminguid;
- rakendab juhtimise toiminguid taktikalistes tegevustes;
- rakendab püsitoiminguid rühma tasemel erinevates taktikalistes tegevustes.

3. Taotletav ametikoha pädevustase

Kuna ROK õppekava ei sisalda õppepraktikat on taotletav pädevus tase 2⁷ reservrühmaülema ametikoha pädevustasemel⁸.

⁵ Õppekava on juhendamiseks Kaitseliidule rühmataseme juhtide väljaõppe läbiviimisel. KVA poolt läbiviidav ROK on suunatud ajateenistust läbivatele rühmataseme reservohvitseri ametikohale planeeritud kaitseväelastele.

⁶ Kursuse raames ei ole planeeritud praktikat ning kursuslane vajab peale kursust täiendavat juhendamist. Iseseisva rühma juhtimise oskuse saavutab ta ajateenistuse lõpuks.

4. Sisu ja maht

ROK õppekava koosneb kahest moodulist.

I moodul - baaskursuse moodul on maaväe lõikes kõigil üks, et tagada kursuslastele samaväärne baasõpe, luues sellega ühtne sõjaväelase ilmamaa ning alus vastastikuseks arusaamaks lahinguruumis.

II moodul - spetsialiseerumismoodul jaguneb kümneks erialaks. Spetsialiseerumisjärgne erialaõpe toimub erialakoolides, struktuuriüksustes või üksikkompaniis.

Õppeaine moodulid ja erialad		Mooduli maht akadeemilistes tundides
Moodul	1. Baaskursuse moodul	220
Moodul	2. Spetsialiseerumismoodul	132 ⁹
Eriala	I Jalaväe eriala	
Eriala	II Pioneeri eriala	
Eriala	III Õhutõrjekahuri eriala	
Eriala	IV Õhutõrjeraketi eriala	
Eriala	V Õhutõrje tulejuhtimise eriala	
Eriala	VI Suurtükiväe tagalapatarei eriala	
Eriala	VII Suurtükiväe tuletoetuse eriala	
Eriala	VIII Suurtükiväe tulepatarei eriala	
Eriala	IX Luure eriala	
Eriala	X Logistika eriala	
Õppepraktika:		järgneb teenistuses ja ei ole õppekava osa
Reserv aeg:		õppekava baaskursuse moodulis on aministratiiv-, reserv- ja kordamisaega arvestatud 40 akadeemilist tundi. Erialamoodulis on arvestatud aministratiiv-, reserv- ja kordamisaega 12 akadeemilist tundi.
Kursuse kogumaht:		352 akadeemilist tundi

⁷ KVJ 22.04.2021 kk nr 94 „Sõjaväelise väljaõppe eeskiri“, Lisa 3. Ametikoha pädevustasemed.

⁸ Kursusele järgneva teenistuse käigus omandab pädevustaseme tase 3.

⁹ Kursuse maht on arvestatud nominaalõppeaeg 200 h ning lisaks esmaspäevast kuni neljapäevani igapäevaselt 9. tund reservajana. Reservaja kasutamisel on soovituslik õppuritel endil iseseisvalt õppida ning vajadusel viia läbi üksteisele kordavaid tunde.

BAASKURSUSE MOODUL			Maht 220 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.49	Riigikaitse alused	8	ME
TO21.50	Eestvedamine ja enesekohased pädevused	20	ME
TO21.51	Lahingutegevuse alused rühma tasemel	32	ME
TO21.52	Rühm erinevates taktikalistes tegevustes	76	ME
TO21.53	Üksuse juhtimise toimingud	44	ME
	Reservaeg	40	

SPETSIALISEERUMISMOODUL I: JALAVÄE ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.54	Jalaväerühm erinevates lahinguliikides	40	ME
TO21.55	Jalaväerühma lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine	80	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL II: PIONEERI ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.56	Pioneeriuksuse juhtimise alused	20	ME
TO21.57	Pioneerirühma juhtimine	100	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL III: ÕHUTÕRJEKAHURI ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.58	Õhutõrje-kahurirühma lahinguülesanded ja juhtimine	95	ME
TO21.59	Õhutõrjeüksuste lahingutegevuse planeerimine staabis(kahuri suund)	25	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL IV: ÕHUTÕRJERAKETI ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.59	Õhutorje raketirühma lahinguülesanded ja juhtimine	90	ME
TO21.60	Õhutorjeüksuste lahingutegevuse planeerimine staabis(raketi suund)	30	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL V: ÕHUTÕRJE TULEJUHTIMISE ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.61	Õhutorje juhtimisrühma lahinguülesanded ja juhtimine	85	ME
TO21.62	Õhutorje tulejuhtimise planeerimine	35	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL VI: SUURTÜKIVÄE TAGALAPATAREI ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.63	Suurtükiväe alused	16	ME
TO21.64	Tagalapatarei taktikaõpe	88	ME
	Reservaeg	16	–
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL VII: SUURTÜKIVÄE TULETOETUSE ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.63	Suurtükiväe alused	16	ME
TO21.65	Vastase taktikaõpe	12	ME
TO21.66	Tuletoetusõpe	76	ME
	Reservaeg	28	–

SPETSIALISEERUMISMOODUL VIII: SUURTÜKIVÄE TULEPATAREI ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.63	Suurtükiväe alused	16	ME
TO21.67	Möödistusõpe	20	ME
TO21.68	Laskeandmete arvutamise õpe	24	ME
TO21.69	Tulepatarei taktikaõpe	44	ME
	Reservaeg	28	–

SPETSIALISEERUMISMOODUL IX: LUURE ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.70	Kompaniiülema asendamine	20	ME
TO21.71	Luurerühma juhtimine	100	ME
	Reservaeg	12	

SPETSIALISEERUMISMOODUL X: LOGISTIKA ERIALA			Maht 132 akadeemilist tundi
Kood	Õppeaine nimetus	Maht akadeemilistes tundides	Hindamine
TO21.72	Logistikaüksuse tegevused ja juhtimisealused	50	ME
TO21.73	Logistikafunktsioonide täitmine	70	ME
	Reservaeg	12	

5. Läbiviimine

- 5.2 Õppe tüüp on täiendusõpe. Õppevorm on täiskoormusega statsionaarõpe. Õpe on eesti keeles ning leiab aset klassiruumis ja maastikul. Põhilised õppevormid on harjutus, loeng, iseseisev töö ja grupidöö.
- 5.3 Baaskursuse mooduli ja spetsialiseerumismooduli õppeainete läbimine on kursuselasele kohustuslik. Baaskursuse moodul läbitakse KVA-s ja spetsialiseerumismoodul kas Kaitseväe Akadeemias, struktuuriüksustes või erialakoolis.
- 5.4 Õppekava igale õppeainele koostatakse vastutava läbiviija poolt ainekava, milles sätestatakse muuhulgas läbitavad teemad, õppeaine teemade omandamiseks kuluv aeg (järgides aine üldmahtu), õppe- ja hindamismeetodid ning hindamiskriteeriumid. Ainekava koostatakse vastavalt Kaitseväe Akadeemia õppekava statuudile ja sõjaväelise väljaõppe eeskirjale.
- 5.5 Baasmooduli ja jalaväe spetsialiseerumismooduli ainekavad kooskõlastab Kaitseväe Akadeemia õppeosakonna taktika õppetooli ülem ja kinnitab täiendusõppekavade

juht. Eriala spetsialiseerumismoodulite ainekavad kooskõlastab Kaitseväe Akadeemia täiendusõppekavade juht ja kinnitab vastava relvaliigi inspektor või selle puudumisel struktuuriüksuse ülem.

- 5.6 Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida õppeained vähemalt 320 akadeemilist tundi. Kursuse edukaks lõpetamiseks on kohustuslik sooritada positiivsele tulemusele kõik testid ja arvestused. Iga nädal esitab kursuslane oma õpimapi hindamiseks koos nõutud töödega.
- 5.7 Kursuslane võib õppetöölt puududa mõjuval põhjusel kursuse vastutava läbiviija loal.
- 5.8 Kursuslase võib kursuselt välja arvata Kaitseväe Akadeemia täiendusõppe eeskirja punktis 39 toodud põhjuste ilmnemisel.
- 5.9 Kursuse täies mahus läbimine on eelduseks lipniku auastmele esitamiseks.
- 5.10 Õppekavavälised tegevused ja nende mahud määratakse kursuse administratiivkäsus.

6. Läbivad teemad

6.1 *Väärtuste ja hoiakute kujundamine ning arendamine läbi selgituste ja isikliku eeskuju*
Hoiakud avalduvad suhtumises ja käitumises. Kursuslastele tuleb selgitada hoiakute määravat mõju õppimisele ja tegevustulemustele – juhi positiivsed hoiakud ja eneseregulatsiooni oskus innustavad allüksuse liikmeid, saavutavad meeskonna sünergia ning aitavad üle saada rasketest olukordadest. ROK-i läbiviivate tegevväelaste isiklik eeskuju, samuti kaaskursuslaste distsiplineeritud käitumine, on oluline kursuslastes positiivsete hoiakute kujundamiseks.

6.2 *Jaoüleva/meeskonna üleva oskuste kordamine ja kinnistamine*
Kursuslased on edukalt läbinud nooremallohvitseri kursuse, seega omandanud vastavad õpiväljundid. Samas teadmiste säilitamiseks on oluline varasemalt õpitut kinnistada, mis omakorda toetab ROK-i raames õpetatavate teemade omandamist.

Füüsiline vorm

Kursusel ei ole planeeritud kehalise kasvatus tunde, kuid kursusel luuakse võimalused ja julgustatakse individuaalse treeninguga tegelemist. Ülem peab olema heas vormis, et ta suudaks oma rühma juhtida kõikides tegevustes. Hea füüsiline vorm kasvatab ka enesekindlust ning see toetab autentset juhtimist.

7. Hindamine

Mõõtmaks standardite omandamist hinnatakse ROK-i õpiväljundite saavutamist kohaste hindamismeetoditega. Õppeainete läbimise järel läbiviidavate hinnatavate soorituste ja testide lävendiks on 80%.

Lisaks formaalsele hindamisele on oluline kujundav hindamine läbi tagasisidestamise ning eneserefleksiooni, mis toetavad individuaalset arengut. Kursuslane peab saama võimalikult personaalset tagasisidet oma sooritusele, mis toetab tema arengut juhina.

8. Väljastatavad dokumendid

Kursuse läbinule väljastatakse KVA poolt kursuse läbimist tõendav tunnistus koos lisadega. Tunnistuse väljastamise eelduseks on mõlema mooduli läbimine.

9. Viited

- 9.2 KVJ 14.12.2015 käskkiri nr 328 „Ohvitseride sõjaväelise väljaõppe nõuded ja teenistumudel“;
- 9.3 KVJ 22.04.2021 käskkiri nr 94 „Sõjaväelise väljaõppe eeskiri“;
- 9.4 KVJ 19.11.2019 käskkiri nr 262 „Ajateenistuse väljaõppetsükkel“;
- 9.5 KVJ 12.02.2020 käsk nr 444K operatsioon „Kaitsetahe“;

- 9.6 KVÜÕA nõukogu 14.06.2016 otsusega kinnitatud „Kaitseväe Akadeemia õppekava statuut“;
- 9.7 KVA ülema 17.06.2021 käskkiri nr 65 „Kaitseväe Akadeemia täiendusõppe eeskiri“;
- 9.8 KVA ülema 30.10.2020 käskkiri nr 128 „Reservrühmaülema pilootkursuse õppekava kinnitamine“;
- 9.9 Rühmaülema ametikoha nõuded, KVPS J3 jalaväeinspektor (14.08.2018 dokument nr J3-3.1- 1.3/18/32089).

10. Õppevara

- 10.2 Jagu/Rühm püsitoimingud (2016) KVA¹⁰;
- 10.3 Jalaväerühma lahingutegevus (2018) KVA¹¹;
- 10.4 KV ja KL-i väljaõppe ohutuseeskirjad;
- 10.5 Eesti Kaitseväe maaväe lahingutegevuse alused (2010) KVÜÕA;
- 10.6 Taktikaline vastane "Punane" taktika käsiraamat (2020) LuK;
- 10.7 Taktikaline vastane „Punane“ maaväe käsiraamat (2020) LuK;
- 10.8 Taktikaline vastane "Punane" tüüpstruktuurid (2018) LuK;
- 10.9 Rakenduspedagoogika õpik (2002) KVPS.

11. Mõisted/lühendid

- 11.2 AAR – (ingl *After Action Review*) tegevusejärgne tagasiside
- 11.3 COA – (ingl *Course of Action*) tegevusvariant
- 11.4 J3 – Kaitseväe peastaabi operatiivosakond
- 11.5 J7 – Kaitseväe peastaabi väljaõppeosakond
- 11.6 JVEK – Jalaväe erialakursus
- 11.7 KVA – Kaitseväe Akadeemia
- 11.8 KVJ – Kaitseväe juhataja
- 11.9 KVPS – Kaitseväe peastaap
- 11.10 KVÜÕA – Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused (praegu Kaitseväe Akadeemia)
- 11.11 LLE – lahinguvälja luure-ettevalmistus
- 11.12 LuK – Luurekeskus
- 11.13 ME – mitteeristav
- 11.14 STX – (ingl *Situational Training Exercise*) situatsiooniharjutused
- 11.15 SVA – sõjaväelise väljaõppe aste
- 11.16 TOM – taktikaline otsustusmäng
- 11.17 ÕO – õppeosakond
- 11.18 MAPEX – kaardiharjutus
- 11.19 TeVa – tegevusvariant

---

¹⁰ Kursusel õpetatavad püsitoimingud tuginevad käsiraamatule „Jagu/Rühm püsitoimingud“, mis on aluseks ka NABK väljaõppele.

¹¹ Õpik „Jalaväerühma lahingutegevus“ on toetavaks materjaliks käsiraamatule „Jagu/rühm püsitoimingud“. Koos moodustavad need kaks materjali peamise õppevara, millele kursusel õpetatav tugineb.